

Asia: VN/9756/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi raideliikennelain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE /2022 vp) täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yhteisen Toimialaliiton yhteydessä toimiva Raidealan neuvottelukunta on jo pitkään esittänyt, että Suomessa voitaisiin myös kansallisessa liikenteessä käyttää samalla raidelevydeillä toimivaa ns. itäkalustoa. Kalusto on käytössä merkittävässä määrin Suomen rataverkostolla nykyisellään ja sen osalta on jo kokemusta ja osaamista. Esitämme, että lakiesitystä muutettaisiin niin, että käyttömahdollisuudesta tehtäisiin määräaikaisuuden sijaan pysyvä mahdollisuus. Suomessa tehtävälle logistiikalle ja sen tehokkuudelle on kansantaloudellisesti merkittävä asia, että käytettävissä on riittävästi kuljetuskalustoa. Sen niukkuus ja keskittyminen yhdelle toimijalle rajaavat raidemarkkinan ja tehokkaiden kuljetusten kehittymistä.

Esitämme, että kaluston käyttömahdollisuus olisi sikäli joustava, että myös uusia pitkiä sopimuksia voidaan tehdä. Toimiala on sen tyyppinen, että tehtävät sopimukset ovat pitkiä. Joustavuus eri operaattoreiden käytössä kuljetuksiin mahdollistaa kapasiteettipulmien ratkaisuja. Joustavuutta puoltaa se, että uuden kaluston hankinta kokonaisprosessina vie aikaa ja sitä viivästyttää mm. ongelmat komponenttien saannissa. Merkittävä asia on myös ns. kumipyöräkuljetusten kallistuminen polttoainehintojen nousun myötä. Jotta raidekuljetukset vahvistuisivat kustannustehokkaina vaihtoehtona teollisuuden kuljetuksille, tarvitaan mahdollisuus myös pienemmille toimijoille tulla tähän markkinaan mukaan.

Hallituksen esityksessä on nostettu esille seuranta kaluston käytöstä ja GOST/OSJD-huoltoratkaisut asianmukaisella tavalla. Mikäli kalustoa aletaan käyttää pitempiaikaisesti Suomessa, voidaan huoltoverkostoa edelleen laajentaa ja harkita myös sertifioidun huollon järjestämistä Suomessa. Käyttöönottoprosessista ei tule tehdä sen raskaampaa kuin mikä nykykäytäntö on ollut yhdysliikenteessä.

Yhdymme Fennia Railin lausunnossa esille tuotuun näkemykseen, ettei yksittäisille radanosille tulisi asettaa rajoitteita pelkän kiskopainokriteerin mukaan. Mahdolliset rajoitteet on valmisteltava laajemmassa puitteessa Väylän turvallisuusjohtamisjärjestelmässä, missä huomioidaan kaikki turvallisuuteen vaikuttavat tekijät.

EU:n komissio on suhtautunut ns. itäkaluston käyttöön Suomessa suopeasti myös pysyvänä ratkaisuna. Suomi on logistiikassa ”suljettu markkina”, eikä kaluston käyttö vaikuta muuhun sisämarkkinoiden toimintaan. Tilanne mahdollistaa pysyvämmän muutoksen, jolla logistiikan tehokkuutta ja Suomen kansainvälistä kilpailukykyä voidaan parantaa. Raideliikennelaista tulisi poistaa turha este käyttöä ko. kalustoa kansallisessa liikenteessä, kunhan turvallisuusasioista samalla huolehditaan vastuullisesti.

Lind Jouni
Yhteinen Toimialaliitto ry